

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Zuzany Bystrické a soudců Mariana Kokeše a Lubomíra Majerčíka v právní věci

žalobce: J. Z.
zastoupený advokátem JUDr. Jiřím Juříčkem
sídlem Údolní 5, 602 00 Brno

proti
žalovanému: Magistrát města Brna
sídlem Malinovského náměstí 3, 601 67 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 12. 2023, č. j. MMB/0082285/2024, sp. zn. OUSR/MMB/0475136/2023/4

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví citovaného rozhodnutí žalovaného, kterým podle § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zamítl odvolání žalobce a potvrdil usnesení Úřadu městské části Brna, Brno-Slatina, Odbor výstavby a územního plánování (dále jen „obecný stavební úřad“), ze dne 9. 10. 2023, č. j.

MCBSLA/07459/23/OVÚR/FIL. Obecný stavební úřad usnesením podle § 66 odst. 2 správního řádu zastavil řízení o odstranění stavby „*Objekt SO 05.4/23.3a – soukromé parkoviště na pozemcích parc. č. XA a XB v katastrálním území X*“, neboť dříve zastavil dle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu i řízení o dodatečném povolení ke stejné stavbě. Obecný stavební úřad totiž dospěl k závěru, že o dodatečném povolení je věcně příslušný rozhodnout speciální stavební úřad.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Ve včas podané žalobě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), splňující též ostatní podmínky řízení (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.), žalobce navrhl krajskému soudu, aby rozhodnutí žalovaného zrušil.
3. Žalobce namítá, že obecný stavební úřad usnesení o zastavení řízení v rozporu se zákonem pouze poznamenal do spisu. Zásah do svých veřejných subjektivních práv žalobce shledává v tom, že zastavením řízení o odstranění stavby pozbyl procesní prostředek, jímž by se mohl domoci ochrany proti zásahu do jeho práv spočívajícím v realizaci stavby bez potřebných povolení na sousedním pozemku. Žalobce nesouhlasí s obecným stavebním úřadem, že zanikl předmět řízení. Nepovolená stavba parkoviště v době zastavení řízení o odstranění stavby stále existovala. Stavební orgány taktéž obcházely lhůty pro podání žádosti o dodatečné povolení stavby. Zastavením řízení o odstranění stavby a zahájením stejného řízení u jiného správního orgánu (speciálního stavebního úřadu) došlo ke zvýhodnění stavebníka namísto toho, aby obecný stavební úřad přistoupil k účinným krokům směřujícím k odstranění stavby. Obecný stavební úřad měl otázku věcné příslušnosti vyřešit pomocí § 12 správního řádu. Závěrem žalobce namítá, že předmětná stavba není veřejně přístupnou komunikací, ale soukromým parkovištěm.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě s ohledem na povahu žalobních námitek toliko setrvává na své argumentaci, vyjádřené již v napadeném rozhodnutí, na níž ve vyjádření k žalobě odkazuje. Z toho důvodu má žalobní námitky žalobce za nedůvodné.

IV. Ústní jednání konané dne 29. 4. 2025

5. V rámci ústního jednání žalobce setrval na svém stanovisku a argumentaci již dříve písemně uplatněných v žalobě, kterou v průběhu ústního jednání zevrubně rekapituloval. Žalovaný odkázala na vyjádření k žalobě a odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.

V. Posouzení věci soudem

Podmínky řízení

6. Před meritorním posouzením žaloby se krajský soud nejdříve zabýval splněním podmínek řízení, stanovených v zákoně č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť jejich splnění je nezbytným předpokladem pro připuštění věcného přezkumu žaloby (návrhu) ze strany soudu.
7. Krajský soud se předně zabýval tím, zda lze napadené rozhodnutí coby usnesení žalovaného o zamítnutí odvolání proti usnesení o zastavení řízení o odstranění stavby považovat za rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., a pokud ano, zda je žalobce legitimován k podání žaloby proti tomuto rozhodnutí.

8. Rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. je úkon správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva a povinnosti. Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v řízení, jehož předmětem je posouzení otázky, zda jsou splněny podmínky pro odstranění stavby. Současně se jedná o řízení, v němž mohou být ochráněna práva osob odlišných od stavebníka, do nichž bylo provedením stavby bez vyžadovaného povolení zasazeno.
9. Rozhodnutí o zastavení řízení o odstranění stavby má za následek, že se nic nemění na stávajících právních poměrech, čili nezakládají se, nemění ani neruší práva či povinnosti. Současně se tím ale brání věcnému posouzení předmětu řízení, tedy odnímá se procesní ochrana věcným právům osob dotčených stavbou, o jejímž odstranění se jedná. Tyto dotčené osoby přitom nemají k dispozici v oblasti veřejného stavebního práva jiný procesní prostředek, jímž by se mohly domoci ochrany proti zásahu do jejich věcných práv spočívajícímu v realizaci stavby bez potřebných povolení. Řízení o odstranění stavby se zahajuje výlučně z moci úřední, tedy na základě uvážení správního orgánu, k němuž mohou dotčené osoby přispět v zásadě toliko vlastním podnětem, popř. žádostí o vydání opatření proti nečinnosti. Zahájit uvedené řízení na návrh právní úprava nedovoluje. Usnesení o zastavení řízení o odstranění stavby je tedy rozhodnutím, jímž se zasahuje do právní sféry osob dotčených stavbou, jejíž odstranění bylo předmětem daného řízení. Jde proto o rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. V této souvislosti lze též poukázat na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39, který zdůraznil nutnost poskytnutí soudní ochrany vlastníkům dotčených nemovitostí v případech podezření na existenci nepovolené stavby (srov. taktéž rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 15. 4. 2021, č. j. 51 A 14/2019-56; rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz).
10. Žalobce byl jako vlastník sousedící nemovitosti účastníkem řízení o odstranění stavby. Obsahem jeho žaloby je tvrzení, že zastavením řízení byl zasažen na svém vlastnickém právu, tj. dosažení odstranění nepovolené stavby na sousedícím pozemku. Rozhodnutí o zastavení správního řízení ze soudního přezkumu obecně vyloučit nelze, byť jde o rozhodnutí procesní povahy a jenom s obtížemi lze nalézt hmotné právo, na němž by mohl být žalobce zkrácen (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2015, č. j. 7 As 88/2015–59, či ze dne 24. 4. 2020, č. j. 3 Ads 95/2018-58, bod [23]).
11. Stavební úřad vydal usnesení s odkazem na § 66 odst. 2 správního řádu, ve vztahu k němuž právní předpis stanoví, že se pouze poznamená do spisu. Otázkou, zda byly skutečně splněny podmínky pro aplikaci ustanovení § 66 odst. 2 správního řádu se přitom musí krajský soud zabývat až v meritorním přezkumu, nikoliv při hodnocení otázky splnění podmínek řízení.
12. Podle § 76 odst. 5 věty třetí správního řádu se přitom nelze odvolat proti usnesení, které se pouze poznamená do spisu, a proti usnesení, o němž to stanoví zákon. Žalovaný proto odvolání zamítl dle § 92 odst. 1 správního řádu. Žalobce podal žalobu ve lhůtě dle § 72 odst. 1 s. ř. s., tj. do dvou měsíců od oznámení napadeného rozhodnutí.

Nepřezkoumatelnost

13. Z výše uvedeného vyplývá, že žaloba je věcně projednatelná. Krajský soud tak přezkoumal napadené rozhodnutí i rozhodnutí prvostupňové, jakož i řízení, které vydání rozhodnutí předcházela, v rozsahu napadeného výroku a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75

odst. 2 s. ř. s.), vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu v době jeho vydání (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Dospěl přitom k závěru, že žaloba **není důvodná** (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

14. Krajský soud se předně zabýval námitkou žalobce ohledně nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí i rozhodnutí prvostupňového, neboť se jedná o tak závažnou vadu, že by se jí musel zabývat z úřední povinnosti i nad rámec uplatněných žalobních námitek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2004, č. j. 5 A 157/2002-35). Je-li totiž správní rozhodnutí nepřezkoumatelné, lze jen stěží uvažovat o jeho přezkumu správním soudem, což ostatně vyplývá již z lingvistické stránky věci, kdy nepřezkoumatelné rozhodnutí prostě nelze věcně přezkoumat. Takové rozhodnutí by bylo nutno zrušit pro nepřezkoumatelnost, která může nastat buď pro nesrozumitelnost (nelze seznat určitý a jednoznačný výrok, jde o výrok s obsahem rozporuplným, nevykonatelným apod.), nebo pro nedostatek důvodů (odůvodnění je v rozporu s výrokem, popř. uvádí jiné důvody než ty, v nichž má mít dle zákona oporu, odůvodnění postrádá rozhodný důvod pro výrok či neobsahuje žádné hodnocení provedených důkazů a závěr z nich učiněný).
15. Žalobce nepřezkoumatelnost konkrétně shledává v nedostatku rozhodných důvodů, z usnesení totiž není zřejmé, na základě jakého právního ustanovení obecný stavební úřad procesně postupoval. Jelikož se žalovaný těmito pochybeními nezabýval, zatížil napadené rozhodnutí stejnou vadou. Krajský soud se s námitkou nepřezkoumatelnosti neztotožňuje. Obecný stavební úřad vydal usnesení s odkazem na § 66 odst. 2 správního řádu, neboť měl za to, že odpadl důvod pro další vedení řízení o odstranění stavby. V souvisejícím řízení o dodatečném povolení totiž vyšlo najevo, že věcně příslušným k rozhodnutí je speciální stavební úřad. Žalovaný v napadeném rozhodnutí rekapituloval průběh správních řízení a vzhledem k tomu, že proti usnesení o zastavení řízení zahájeného z moci úřední není odvolání přípustné, odvolání zamítl. Oba správní orgány tedy srozumitelným způsobem s odkazem na relevantní právní ustanovení odůvodnily svůj postup. Tento postup je možné podrobit soudnímu přezkumu, napadené rozhodnutí i usnesení tedy nejsou nepřezkoumatelná.

Zásah do veřejných subjektivních práv žalobce

16. Byť krajský soud připustil žalobu do věcného projednání, musí ji zamítnout jako nedůvodnou, protože neshledal v předmětných rozhodnutích a postupu správních orgánů žádný tvrzený zásah do žalobcových veřejných subjektivních práv.
17. Dle § 12 správního řádu „[d]ojde-li podání (§ 37) správnímu orgánu, který není věcně nebo místně příslušný, bezodkladně je usnesením postoupí příslušnému správnímu orgánu a současně o tom uvědomí toho, kdo podání učinil (dále jen „podatel“). Má-li správní orgán, jemuž bylo podání postoupeno, za to, že není věcně nebo místně příslušný, může je usnesením postoupit dalšímu správnímu orgánu nebo vrátit jen se souhlasem svého nadřízeného správního orgánu. Usnesení vydaná podle tohoto ustanovení se pouze poznamenají do spisu.“
18. Dle § 66 odst. 2 správního řádu „[ř]ízení vedené z moci úřední správní orgán usnesením zastaví, jestliže zjistí, že u některého správního orgánu již před zahájením tohoto řízení bylo zahájeno řízení v téže věci, nebo jestliže v řízení, ve kterém nemohou pokračovat právní nástupci, odpadl jeho důvod, zejména jestliže účastník zemřel nebo zanikl, anebo zanikla věc nebo právo, jehož se řízení týká. Toto usnesení se pouze poznamená do spisu.“

19. Dle § 15 odst. 1 písm. c) stavebního zákona „[p]ůsobnost stavebního úřadu, s výjimkou pravomoci ve věcech územního rozhodování, vykonávají u staveb dálnic, silnic, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací orgány vykonávající státní správu na uvedených úsecích podle zvláštních právních předpisů (dále jen „speciální stavební úřady“).“
20. Ze správního spisu krajský soud zjistil následující. Oznámením ze dne 7. 8. 2019, č. j. MCBSLA/05782/19/OVÚR/FIL, zahájil obecný stavební úřad řízení o odstranění stavby. Uvedl, že zcela dokončenou stavbu parkoviště stavebník (BEMETT investiční, a.s.) provedl bez příslušných povolení. Stavebník dne 6. 9. 2019 podal žádost o dodatečné povolení stavby, stavební úřad proto přerušil řízení o odstranění stavby (§ 129 odst. 2 stavebního zákona). Usnesením ze dne 19. 9. 2023, č. j. MCBSLA/06913/23/OVÚR/FIL, stavební úřad zastavil dle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu řízení o dodatečném povolení stavby. Z podkladů žádosti o dodatečné povolení totiž nabyl obecný stavební úřad přesvědčení, že předmět řízení se týká veřejně přístupné účelové komunikace, tudíž rozhodování o žádosti spadalo do působnosti Úřadu městské části Brno-Slatina, Odbor výstavby a územního rozvoje, speciální stavební úřad (dále jen „speciální stavební úřad“). Podle obecného stavebního úřadu bylo zřejmé, že zanikl předmět žádosti, žádost sama se stala zjevně bezpředmětnou. V usnesení o zastavení řízení o odstranění stavby pak obecný stavební úřad odkázal na uvedený procesní vývoj a řízení o odstranění stavby zastavil dle § 66 odst. 2 správního řádu.
21. Krajský soud zároveň odkazuje na průběh a závěry soudního řízení vedeného pod sp. zn. 31 A 82/2022. Senát 31 A krajského soudu rozhodoval o žalobě totožného žalobce proti dodatečnému stavebnímu povolení stavby „*ul. Bučkova, SO 23.3a Veřejně přístupná účelová komunikace (soukromé parkoviště), SO 23.3b Veřejně přístupná účelová komunikace (soukromé parkoviště), SO 24b Přípojka kanalizační dešťová (příslušenství komunikace), na pozemcích p. č. XC, XA, XB, vše v k. ú. X, obec X*“ (dále jen „stavba č. 2“), o čemž v prvním stupni rozhodoval právě speciální stavební úřad. Již z názvu stavby č. 2 je zřejmé, že jde o rozšíření předmětu nyní projednávané stavby, neboť jde o obdobné stavební objekty umístěné na stejných pozemcích a povahou jde taktéž o soukromé parkoviště. Krajský soud v rozsudku ze dne 7. 11. 2023, č. j. 31 A 82/2022-124, potvrdil, že o dodatečném povolení stavby č. 2 měl rozhodovat speciální stavební úřad.
22. Lze souhlasit s kritikou postupu obecného stavebního úřadu při zastavení řízení o odstranění stavby. Řízení o dodatečném povolení je do řízení o odstranění stavby vloženo, je svojí povahou tedy řízením akcesorickým k řízení o odstranění stavby. Z žádosti o dodatečném povolení (či z jejího doplnění) obecný stavební úřad seznal, že o ní měl rozhodovat speciální stavební úřad. V takový okamžik měl věc postoupit dle § 12 správního řádu. Postoupit měl hlavně i řízení o odstranění stavby, neboť pokud stavba parkoviště patří mezi stavby, k nimž vykonává působnost speciální stavební úřad, má rozhodovat i o jejím případném odstranění také on. Namísto toho obecný stavební úřad zastavil řízení o dodatečném stavebním povolení, a následně i řízení o odstranění stavby.
23. Odkaz na § 66 odst. 2 správního řádu nebyl opodstatněný, neboť z obsahu správního spisu nebylo zřejmé, zda předmětná stavba byla v době vydání usnesení dodatečně povolena a zda tedy skutečně odpadl důvod pro další vedení řízení. Tato skutečnost je krajskému soud známa z jeho úřední činnosti, resp. z rozsudku č. j. 31 A 82/2022-124 je zřejmé, že dne 7. 1. 2022 speciální stavební úřad dodatečně povolil stavbu č. 2, která svým rozsahem pokryla i nyní projednávanou stavbu, přesto ji měl obecný stavební úřad vyjádřit v usnesení o zastavení řízení. Obecný stavební úřad tedy řízení zastavil dle § 66 odst. 2 správního řádu,

protože podle něj odpadl důvod pro vedení řízení, správně však měl zohlednit dodatečné povolení stavby č. 2 a řízení zastavit dle § 129 odst. 3 stavebního zákona.

24. Podle krajského soudu však tímto procesním pochybením obecný stavební úřad nezasáhl do veřejného subjektivního práva žalobce na meritorní posouzení, zda byly splněny podmínky pro odstranění nepovolené stavby na sousedícím pozemku. Žalobce byl totiž účastníkem řízení o dodatečném povolení stavby č. 2 vedeného u speciálního stavebního úřadu, ve kterém mohl vznášet námitky proti splnění podmínek pro povolení stavby č. 2. Pokud by žalobce s námitkami uspěl, speciálnímu stavebnímu úřadu by nezbylo než stavební objekt SO 23.3a soukromé parkoviště naříditi k odstranění. Jak vyplývá z rozsudku č. j. 31 A 82/2022-124, žalobce se svými námitkami nebyl úspěšný, což potvrdil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 2. 2025, č. j. 5 As 291/2023-37. V těchto rozhodnutích navíc správní soudy vypořádaly i žalobcovu argumentaci ohledně věcné příslušnosti speciálního stavebního úřadu, jež žalobce vznesl znovu i nyní. Krajský soud na ně v tomto ohledu taktéž odkazuje.
25. Krajský soud tedy uzavírá, že i když se obecný stavební úřad dopustil procesních pochybení, právo žalobce procesně se bránit proti nepovolené stavbě, resp. stavebnímu objektu SO 23.3a soukromé parkoviště, nebylo zasaženo. Ochrany jiného veřejného subjektivního práva se žalobce nedomáhal.

VI. Závěr a náklady řízení

26. Krajský soud proto na základě výše uvedeného žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
27. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, protože mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.
- 28.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. dubna 2025

Zuzana Bystřická v.r.

předsedkyně senátu